05/11/2022

Ιωάννινα: Έκθεση με κλεμμένες εικόνες από ναούς και μοναστήρια που επαναπατρίστηκαν

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Ψηφίδες από την ιστορία της Ηπείρου… Εικόνες από τα μοναστήρια που κλάπηκαν, κατέληξαν σε γκαλερί της Ευρώπης, εντοπίστηκαν και μετά από πολυετή αγώνα επέστρεψαν στον τόπο που ανήκουν.

Ορισμένες από τις εικόνες κι άλλα θρησκευτικά κειμήλια που κατάφεραν να επιστρέψουν, παρουσιάζονται στην έκθεση που οργανώνει η **Μητρόπολη Ιωαννίνων** και εγκαινιάστηκε από την **Υπουργό Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη.**

Η Ήπειρος από τη δεκαετία του 70 ακόμη δοκιμάστηκε από κυκλώματα αρχαιοκαπήλων τα οποία έδρασαν με ιδιαίτερη ένταση την δεκαετία 2000-2010 όταν λεηλατήθηκαν δεκάδες μοναστήρια και εκκλησίες, ειδικά στην περιοχή του **Ζαγορίου**.

Μετά την μεγάλη κλοπή στο Κουκούλι, ανήμερα των **Χριστουγέννων το 2009,** άρχισε και η αντίστροφη μέτρηση.

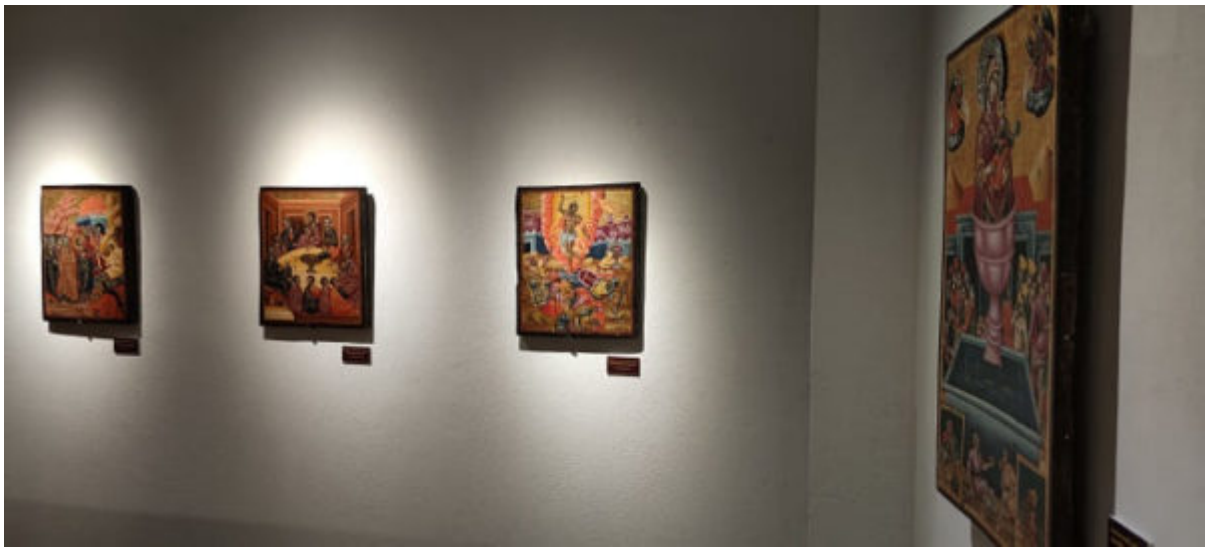

Ένας αγώνας δρόμου για να κοπούν τα πλοκάμια των κυκλωμάτων, ένας αγώνας δρόμου για να εντοπιστούν εικόνες ανά την Ευρώπη κι ένας ακόμη μεγαλύτερος για να αποσυρθούν από την πώληση και να επιστρέψουν στην Ελλάδα.

Δύο από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα παρουσίασε η Προϊσταμένη της **Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης του Υπουργείου Πολιτισμού**

Βασιλική Παπαγεωργίου.

Μεγάλη Εβδομάδα του 2020 εντοπίζονται σε γκαλερί του Ντίσελντορφ δύο εικόνες που έβγαιναν σε δημοπρασία. Διαπιστώνεται ότι προέρχονται από το μοναστήρι του Μακρίνου, που είχε λεηλατηθεί το 2007. Οι αρμόδιες υπηρεσίες ξεκινούν την διαδικασία για να αποσυρθούν από την δημοπρασία και στη συνέχεια να επιστραφούν. Η γκαλερί ισχυρίζεται ότι έχει νόμιμους τίτλους κατοχής των εικόνων. Κινητοποιούνται αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές. Μετά από έξι μήνες η γκαλερί αποδέχεται να τις παραδώσει στην **Ελλάδα**. Ωσότου η διαδικασία ολοκληρωθεί χρειάστηκε άλλος ενάμισι χρόνος.

Το 2017 εντοπίζεται εικόνα από τη Μονή Βισικού που είχε κλαπεί το 2005. Στην περίπτωση αυτή χρειάστηκαν τέσσερα χρόνια ωσότου ολοκληρωθεί η διαδικασία του επαναπατρισμού.

«Η Ήπειρος τραυματίστηκε από τα κυκλώματα αρχαιοκαπήλων και η πρωτοβουλία ενημέρωσης που γίνεται είναι εξαιρετικά σημαντική» σημείωσε η κ. **Παπαγεωργίου.**

Η Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων **Βαρβάρα Παπαδοπούλου** αναφέρθηκε σε καταγεγραμμένες κλοπές από την δεκαετία του 70, κάνοντας ειδική μνεία στις κλοπές που έγιναν στο Κουκούλι και στο Μακρίνο που ήταν από τις μεγαλύτερες λεηλασίες θρησκευτικού και πολιτιστικού πλούτου.

«Η αρχαιοκαπηλία έχει πλήξει την Ήπειρο... Μας έχει πληγώσει» τόνισε ο **Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Μάξιμος,** ο οποίος χωρίς στην παρούσα φάση να αναφέρει περισσότερες λεπτομέρειες, έκανε γνωστό ότι ήδη έχουν εντοπιστεί στο εξωτερικό και ορισμένες ακόμη από τις εικόνες που έχουν κλαπεί.

Την εκδήλωση χαιρέτησαν ο Δήμαρχος Ιωαννίνων **Μωυσής Ελισάφ** και ο Περιφερειάρχης Ηπείρου **Αλέξανδρος Καχριμάνης** ο οποίος κατέθεσε ορισμένες μαρτυρίες από την προσωπική ενασχόληση που είχε τα προηγούμενα χρόνια για τον εντοπισμό κλεμμένων εικόνων.

Η υπουργός Πολιτισμού **Λίνα Μενδώνη** υπογράμμισε ότι η παράνομη διακίνηση πολιτιστικών μνημείων αποτελεί μέρος ενός ευρύτατου εγκληματικού δικτύου με διεθνή δράση.

«Δεν είναι εύκολο να διεκδικήσεις ένα κλεμμένο μνημείο και δεν είναι επίσης εύκολο να επαναπατριστεί. Μπορεί να λέμε με βεβαιότητα ότι προέρχεται από τη χώρα μας και από συγκεκριμένη περιοχή όμως αυτό πρέπει να αποδειχθεί με βάση τις διεθνείς συμβάσεις και το δίκαιο της χώρας όπου έχει εντοπιστεί. Είναι λοιπόν μία διαδικασία δύσκολη, οδυνηρή πολλές φορές και χρονοβόρα» τόνισε η Υπουργός.

Η έκθεση με τις εικόνες που έχουν επαναπατριστεί φιλοξενείται στο **Κέντρο Πολιτισμού της Μητρόπολης Ιωαννίνων.**

Ανάμεσα στα άλλα θρησκευτικά κειμήλια προβάλλεται και το βημόθυρο που είχε κλαπεί από το μοναστήρι των Αγίων Αποστόλων στα Μεσιανά Δερβιζιάνων και εντοπίστηκε τον περασμένο Μάρτιο στην **Κράψη.**

Πηγή: epiruspost.gr